

ÅRSPLAN 2023

**KONTROLLUTVALGET I
ELVERUM KOMMUNE**

**Vedtatt i kontrollutvalget 25.11.22
Er tatt til orientering i kommunestyret 15.12.22**

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	KONTROLLUTVALGET I ELVERUM	3
3	MØTEPLAN	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2023	4
4.1	KONTROLL MED FORVALTNINGEN	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON.....	5
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON.....	5
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON AV SELSKAPER.....	6
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL EIERSKAPSKONTROLL	6
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN.....	6
4.7	OPPGAVER KNYTTET KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR MED REVISJONEN.....	6
4.8	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	7
4.9	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2023.....	7
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT	7
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR.....	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT.....	9

1 Innledning

Kommunestyret har den øverste kontrollen med den kommunale forvaltningen. Det er vedtatt ny kommunelov, lov 22. juni 2018 nr 83 hvor deler av den ble gjort gjeldende i 2019 mens noe gjelder fra henholdsvis 1.1.2020 og 1.1.2021. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 23** og **kapittel 24**. Det er også en egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til et påseansvar med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av kontrollen.

Kontrollutvalgsforskriften har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor, ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor og budsjett for hele kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat. Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget** (listen er ikke uttømmende).

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2023. Kontrollutvalget har i tillegg en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver. Denne blir oppdatert fortløpende.

Alle sentrale dokumenter er å finne på kommunens hjemmeside, de blir også lagt ut på Konsek Øst IKS sin hjemmeside.

2 Kontrollutvalget i Elverum

Kontrollutvalget i Elverum består av 5 medlemmer. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2019-2023:

Medlem	Parti	Varamedlem	Parti
Ole Kristian Solberg - leder	SP	Stein Erik Nyberg	AP
Jan Eirik Krey - nestleder	H	Ingvild Sagmoen	AP
Siv Lena Birkheim	H	Jan Aleksander Bjørneboe	SV
Britt Weium	AP	Anne Kari L. Holter	SP
Rune Rindalsholt	FRP	Christian Eckbo	H
		Jane Odden	H
		Atle Ivar Flaa	H

Kontrollutvalget har ikke eget reglement men er inkludert i kommunens «Reglementer for politiske organer». Kontrollutvalget valgte å bruke dette istedenfor å ha et eget.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

Kontrollutvalget har vedtatt en møteplan for 2023. Det er lagt opp til 7 møter i 2023. Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. Møteplanen holdes oppdatert.

Det legges opp til følgende møtedager i 2023:

Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
27.		10.		12.	16.			8.	13.	24.	

4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2023

4.1 Kontroll med forvaltningen

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og kommunedirektøren, etter avtale.
- Informasjon fra enhetene, dette bestemmes fortløpende.

Faste rapporteringer til kontrollutvalget fra kommunedirektøren:

- Økonomirapportering.
- Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rapportering om kommunedirektørens oppfølging av kommunestyresaker (årlig eller halvårlig)
- Rapportering av sykefravær, anmeldelser, varslinger og eventuelle mottatte tilsynssaker.

Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra formannskapet: Ole Kristian Solberg
- Saker fra komite for helse og omsorg: Siv Lena Birkheim
- Saker komite for vekst og utvikling: Rune Rindalsholt
- Saker fra komite for utdanning: Britt Weium
- Saker fra plan og eiendom: Jan Eirik Krey

Kontrollutvalget har en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget skal ha kontroll med hele den kommunale forvaltningen, både administrativt og politisk, men kontrollutvalget skal ikke kontrollere kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-2:

«Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen.»

Ettersom kontrollutvalget har «fordelt» de ulike områdene i kommunen mellom seg, kan vedkommende som har det enkelte området delta i de respektive utvalgene, også når det gjelder lukkede møter. Betingelsen er at saken er relevant for kontrollutvalget. Kommunestyret selv kan imidlertid bestemme at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret, jf. bestemmelsens fjerde ledd, 2. setning.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon fra ulike enheter. Hvilken informasjon som kontrollutvalget ber om, vil gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen som utarbeides som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen.

Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommunens og eventuelt foretakets regnskap for 2022, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet (og styret for foretakets regnskap) får kopi av uttalelsen, slik at den er med innstillingen til kommunestyret. Slik vi tolker forskrift om kontrollutvalg og revisjon (forskriften) § 3 annet ledd og kommuneloven § 14-6, er det formannskapet og ikke styret, som innstiller til kommunestyret også ved behandlingen av foretakets årsregnskap.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget behandler en interimrapportering i det første møtet i 2023.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunen og kommunens selskaper, jf. kommuneloven § 23-3. Hensikten med en slik vurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget utarbeidet i 2020 en plan for forvaltningsrevisjon i kommunen og kommunens selskaper for perioden 2021-2024.

Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2021-2024 ble behandlet i kontrollutvalgets møte i 21. september 2020 og kontrollutvalget foreslo følgende prosjekter for 2021-2024:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)
Økonomi, administrasjon og fellesfunksjoner	Offentlige anskaffelser – Budsjettering og økonomistyring (Inkl. investeringsprosjekter)
-----«-----	Kommunens eierstyring av selskaper
-----«-----	Innkjøp
-----«-----	Heltid/deltid
-----«-----	Næringsutvikling
Sektor for pleie, rehab.og omsorg	Vikarbruk i pleie, rehabilitering og omsorgstjenesten
Sektor for familie og helse inkl. NAV	Tiltak for å forhindre barnefattigdom
Sektor for utdanning	Tilpasset undervisning og spesialundervisning
-----«-----	Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av opplæringsloven kap. 9A)
-----«-----	Tilbud til barn i barnehagen med særskilt behov
-----«-----	Tilskudd til private barnehager
Sektor for teknikk og miljø, inkl. eiendom	Styring av byggeprosjekter, internkontroll, oppfølging og økonomi

Planen ble vedtatt av kommunestyret 28.10.20.

Kontrollutvalget behandlet i møte 11.3.22 forvaltningsrevisjonsprosjekt «Budsjettering og økonomistyring». Prosjektplan «Tiltak for å forhindre barnefattigdom i Elverum kommune ble behandlet i møte 20.5.22 og forventes ferdigstilt i løpet av 2022.

Alle forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp av kontrollutvalget i ettertid (om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen).

4.4 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon av selskaper

Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon av selskaper for perioden 2021-2024 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 23. oktober 2020 og kontrollutvalget foreslo følgende prosjekter for 2021-2024:

Selskap	Kommentarer
Elverum Vekst AS	
Ydalir boligutvikling AS	
SØIR IKS	Eventuelt fellesprosjekt med øvrige eiere
Elverum Energi AS	

Planen ble vedtatt av kommunestyret 18.11.20.

Det ble bestilt prosjektplan for eierskapskontroll i SØIR IKS i møte 20.5.22. Ferdig rapport blir behandlet våren 2023.

Alle gjennomførte forvaltningsrevisjoner med selskaper følges opp i ettertid.

4.5 Oppgaver knyttet til eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres og planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget har i 2020 utarbeidet en plan for eierskapskontroll for perioden 2021-2024.

Det foreslås en generell «overordnet» eierskapskontroll for å undersøke hvordan kommunenes systemer og rutiner fungerer i praksis. Samtidig med en eventuell forvaltningsrevisjon i selskaper, jf. pkt. 4.4 ovenfor, foreslås at det gjennomføres eierskapskontroll av disse selskapene.

4.6 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2023 i møtet 14. oktober 2022. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer, jf. reglement for kontrollutvalget § 5.

4.7 Oppgaver knyttet kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2023.
- Høsten 2023 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2023. Revisjonens plan for Elverum kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2022, jf. NKRFs¹ veiledere² legges fram i det første møtet i 2023.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

¹ NKRF (Norges kommunerevisorforbund <https://www.nkrf.no/>)

² http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

4.8 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 behandles i mars 2023, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon, eierskapskontroller, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2023 behandles i siste møte i 2022 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.9 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2023

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
- Konsek Øst IKS har planlagt 1 fagdag for kontrollutvalgene i 2023, trolig i juni 2023. Revisjon Øst IKS vil også trolig delta. Det samme ble gjort i juni 2022.
- Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse. Den blir avholdt 1. og 2. februar på Gardermoen. Dette er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltakere ligget på mellom 600 og 800 deltakere.
- Det er også ønskelig med jevnlige møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet. Dette vurderes etter hvert.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne, jf. kommuneloven § 23-2, 2. ledd.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og revisjon, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

Elverum, 25.11.22

Ole Kristian Solberg (sign.)

leder av kontrollutvalget

Kristin Moe
Sekretær/Avdelingsleder

VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontroll med forvaltningen

Kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- risiko- og vesentlighetsvurdering,
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og kommunedirektøren
- kommunedirektørens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette påseansvaret er omhandlet i årsplanens pkt. 4.7.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon (forskriften) § 3, skal kontrollutvalget på bakgrunn av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapene (kommunen og foretak). Uttalelsen skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar for oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskriften § 3.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre kontroll med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Kommunens selskaper skal også inngå i denne planen, jf. kommuneloven § 23-3. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, jf. kommuneloven §23-4. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter forskriften § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter. Kommunedirektøren har ikke adgang til å gjøre endringer i dette forslaget, jf. kommentarene til forskriften § 2.

Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og ha påseansvar med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Dette kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.
- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.
- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.

- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Gjennom resultatet av gjennomført ekstern kvalitetskontroll av revisjonsenheten.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. påseansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av disse, jf. forskriften § 4. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal også rapporteres til kommunestyret iht. forskriften § 5.

Rapporter etter forvaltningsrevisjonsrapporter, eierskapskontroller og eventuelt andre rapporter/undersøkelser sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til kommuneloven § 23-7, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal «*sørge for sekretærbistand som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov*». I lovens forarbeider, jf. Ot.prp. 46 L (side 406) sies det:

«Det følger av bestemmelsen at sekretariatet skal ha kapasitet og kompetanse som oppfyller kontrollutvalgets behov for utrednings- og saksforberedelseskapasitet.

Konsek Øst IKS (fra 1.1.2021) er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes kommuner. Sekretariatet har tre ansatte.